

Pregó
Festes de la Mercè
2010

Joan Margarit

Saló de Cent, 23 de setembre de 2010
Ajuntament de Barcelona

**Estimats barcelonines i barcelonins.
Autoritats que ens representeu,**

Jo sóc un poeta bilingüe. Escric els meus poemes en català, però no els tradueixo ni els faig traduir al castellà, sinó que les dues versions d'un mateix poema estan escrites *gairebé* alhora en les dues llengües. Però això no és la conseqüència d'una voluntat personal, sinó el resultat de les meves circumstàncies, semblants a les de moltes de les persones que com jo varen néixer de família catalana durant o en acabar la Guerra Civil. No és avui el moment d'entretenir-me en aquella Escuela Nacional de Niños on estava prohibit parlar en català, ni en aquells «habla en cristiano» que qualsevol et podia dir pel carrer si et sentia parlar en català. Però sí que vull recordar que la formació cultural de la infància i l'adolescència, és a dir, l'escola i l'institut, vaig fer-la en castellà i que, per tant, aquesta era la meua llengua de cultura quan me'n vaig anar a viure a Tenerife al començament dels anys cinquanta.

D'aquesta experiència personal en vaig aprendre dues coses que per a mi han estat fonamentals: la primera és que, en la poesia i en molts aspectes afectius, la llengua que només ho és de cultura no és determinant. Jo mateix vaig començar escrivint en castellà com l'única resposta que em semblava possible: no tenia cultura en cap altra llengua. El resultat va ser gairebé vint anys, no diria perduts perquè en poesia cap esforç no és mai perdut, però sí extraviats. Vull dir que no em vaig poder posar a escriure poemes amb normalitat fins passats els quaranta anys.

Aquesta cultura va ser per a mi com una catedral. Vaig viure enlluernat per les seves pilastres, per les voltes, les rosasses, els arcs, els contraforts. Però, com als contes, per a la princesa poesia l'important no era la catedral, sinó la cripta on romania humil i poderosa a la vegada, justificant ella sola tot l'edifici bastit al seu damunt, la meua llengua. Totes aquestes qüestions només poden semblar irrelevants si la llengua pròpia i la de cultura coincideixen, i en part per això ens és tan difícil a vegades obtenir comprensió d'aquests problemes en la major part de la resta de l'Estat.

Vaig passar a escriure en català buscant el que una persona té de més profund que la cultura literària. Entremig ha transcorregut la major part de la meua vida. Ara l'única «normalització» possible per a mi és no renunciar a res del que tinc i que he anat adquirint durant el meu viatge poètic. Si a alguna cosa ens ha de dur conèixer una llengua és a respectar totes les altres i a no confondre'n mai cap amb l'ús espuri que les persones en puguem fer.

La segona cosa important que vaig aprendre prové de la meua anada a viure durant l'adolescència i primera joventut a Tenerife. Vull recordar que al començament dels anys cinquanta, les Canàries eren a sis o deu dies de navegació des de la península i que viatjar-hi en avió era gairebé impensable. Llavors vaig poder entendre que quan arribes a una terra, a una ciutat que no és la teua i t'hi acabes guanyant la vida i progressant, hi ha una alegria profunda en tractar d'integrar-te, de ser un més entre la seva gent. Un dels orgulls de la meua vida és com vaig assolir de parlar de seguida el castellà de les illes, amb els seus peculiars girs, vocabulari i accent. A ningú que em coneixia li passava pel cap que jo no fos *tinerfeño*. A partir d'aquella experiència vaig entendre la importància de penetrar el més profundament possible en la llengua i la cultura del lloc que t'acull. No fer-ho és una actitud de menyspreu de conseqüències negatives en primer lloc per a la mateixa persona que la practica. Indica una feblesa interior que necessita emparar-se en una brutalitat exterior. És la cultura de la queixa i del menyspreu, que no du mai a l'amor, perquè a l'amor només hi du l'admiració. Traslladada a la política, aquesta reflexió ens diu que cal posar de manifest el que l'adversari té d'admirable, perquè si no mai no assolirà de comunicar-nos esperança. I què és la política, sinó la definició d'una esperança?

Algunes de les qüestions fonamentals de la vida, per exemple el lloc de naixement o la llengua materna, ens són donades i ningú no ens pregunta el nostre parer sobre aquests assumptes. Per això no té sentit ni enorgullir-se'n ni blasmar-los. Però un cop la vida

es desenvolupa al voltant d'una llengua necessitem veure-la respectada a tot arreu, però d'una manera ineludible en el seu territori. Només així podrà assolir el propi vigor en tots els vessants de la nostra vida, dels quals a mi em toca defensar el de la poesia. Perquè som ben poca cosa sense la nostra llengua, ja que ella és també el nostre pensament i la nostra sentimentalitat. Així ho sent aquest poeta català que avui es dirigeix a tots vostès en la festa de Barcelona, la capital d'aquesta nació que és Catalunya, que fa molt de temps va pactar amb una altra nació que era Castella formar una unitat que es va acabar dient Espanya.

Ara som en un moment difícil després de segles de conflictes. Potser ha arribat l'hora que una visió obligadament nova en un món nou ens faci arribar a una nova conclusió. Això ja no se'ns planteja només des de la visió de la llengua, ni tan sols de la cultura, sinó des d'una visió encara més àmplia. Potser la necessitat de supervivència, de progrés material i espiritual que té Catalunya en aquest moment crític de canvis en l'equilibri social i econòmic del món fa que avui s'hagi de renunciar al tipus d'unió que fa segles va convenir a les dues parts. Perquè ara, quan hem passat a creure i a dependre d'un ens superior que és Europa, ens adonem que ens pesa més que mai veure amb quina força perviuen encara les dues Espanyes de les quals parlava Antonio Machado. N'hi ha una de molt poderosa, que és reticent a avançar: aquella Espanya de las «unidades de destino», de la «irrenunciable unidad de la patria», avui garantida ni més ni menys que per l'exèrcit, com diu la Constitució. L'Espanya del pitjor Unamuno, aquella del «¡Que inventen ellos!».

Potser ha arribat el moment d'acceptar que cal canviar profundament la relació amb aquesta Espanya si els ciutadans de Catalunya, sigui quina sigui la llengua materna que parlem, volem que la nació esdevingui una Holanda, o una Dinamarca en aquest nou ordre mundial que, sobretot arran de l'última gran crisi econòmica, s'està configurant.

És possible que la nostra realitat social avui sigui bilingüe i que no triguem gaire a ser una nació amb moltes llengües maternes. Però aquesta nació, ara per ara i primer de tot, ha de defensar la seva existència i decidir quines relacions vol establir amb Espanya. Em sembla que les raons històriques són prou rotundes perquè us digui que demà no sé el que serem, però que avui l'únic que ens pot unir a tots —vinguem de la llengua que vinguem— és una Catalunya en català.

Però aquest canvi de relació per a mi sempre tindrà present el que em va dir el meu amic i gran poeta castellà Luis García Montero en acabar una de les nostres converses sobre aquesta qüestió: «Joan, garantízame que tu amistad nunca se independizará de nosotros».

Sóc conscient que són les generacions més joves que la meva les que decidiran i ens conduiran per aquests nous camins. Millor o pitjor, la meva generació ja ha fet el seu paper. Ara, com a màxim, farem algun pregon. Barcelona, la meva ciutat, comença a ser la ciutat del meu passat. Des que vaig creuar els setanta anys, el passat ha començat a estendre's cap endavant i a ocupar fins i tot el demà. Els carrers m'emparen des de dintre. La ciutat prova que la superfície és la ma-

nifestació del fons. Per això, si es coneix per primera vegada una ciutat amb la qual es té una relació a través de la poesia mai no és un lloc estrany.

Per a mi la ciutat és una superposició d'estats d'ànim i de sentiments, com les capes de pintura damunt d'una fusta molt vella. Cada nova capa passa a formar part del tot. Aquest gruix evoca sempre una calidesa, una familiaritat i una nostàlgia. Per això Kavafis diu que, on sigui que vagis, la ciutat anirà amb tu. De fet, ella és tu.

El diàleg amb Barcelona és un diàleg amb mi mateix, que, en fer-se poema, busca que sigui també el diàleg del lector o la lectora amb la seva ciutat. Els poemes parlen no només de llocs concrets, sinó, sobretot, de les restes del somni que per a mi és Barcelona, i ho fan a vegades amb duresa, a vegades amb tristesa, a vegades fins i tot amb humor. I com que jo sóc un poeta i no em trobo còmode gaire estona seguida amb la prosa, obriré el pregó a la poesia, i ho faré referint-me, en primer lloc, a la nevada que hem tingut aquest hivern passat. Una nevada que els més joves encara recordareu quan sigueu vells. Com jo recordo en el primer poema que us diré la gran nevada de 1962. Va causar seriosos problemes a la ciutat, però com ara podreu escoltar, a mi em va dur la literatura i l'amor. Un amor que encara dura i al qual dedico aquest primer poema:

MARE RÚSSIA

Era l'hivern de l'any seixanta-dos:
el llum encès en el capçal del llit
no s'apagava fins a ser esvanit,
a l'alba, per murmuris de clarors.
Tolstoi va ser incansablement llegit:
mentre en algun badiu bordava un gos,
jo imaginava, al bosc, un fabulós
passeig en els trineus sota la nit.
Va nevar a Barcelona, aquell hivern.
Calladament ens van embolcallar
els flocs de neu com una gran vitrina,
i, en arribar el bon temps, amb el desgel,
tu ja tenies per a mi, Raquel,
el rostre clar d'una Anna Karenina.

Hi ha algú que hauria estat feliç de ser avui aquí. Jo desconec fins a quin punt sóc una bona persona. El que sí que sé és que seria molt pitjor sense haver viscut trenta anys amb la meva filla Joana. Era deficient, psíquica i física. Anava amb croses i cadira de rodes, i el poema arrenca des d'una escena mil vegades repetida en qualsevol carrer de la nostra ciutat i intenta ser un cant a la bellesa d'aquella noia.

ELS ULLS DEL RETROVISOR

Ja estem acostumats els dos, Joana,
que aquesta lentitud,
quan recolzes les croses i vas baixant del cotxe,
despertis les botzines i el seu insult abstracte.
Em fa feliç la teva companyia
i el somriure d'un cos que està molt lluny
del que sempre s'ha dit de la bellesa,
la penosa bellesa, tan distant.
L'he canviat per la seducció
de la tendresa que il·lumina
el buit deixat per la raó al teu rostre.
I, quan em miro en el retrovisor,
no veig uns ulls senzills de reconèixer,
perquè hi brilla l'amor que hi han deixat
tantes mirades, i la llum, i l'ombra
del que he vist, i la pau que reflecteix
la teva lentitud, que és dins de mi.
És tan gran la riquesa que no sembla
que aquests ulls del mirall puguin ser els meus.

Començava el batxillerat a l'Institut Ausiàs March, que llavors era al carrer Muntaner. Ningú no ens va explicar mai per què duia aquell nom, que ens semblava tan exòtic. Abans que res, els infants havíem après a no preguntar, perquè no hi havia respostes, o les respostes feien massa por.

LA PROFESSORA D'ALEMANY

En aquell Institut de la postguerra
hauria d'haver après una mica de grec
i haver sortit amb un vernís dels clàssics.
Però, si aprendre alguna cosa allí
ja era difícil, res amb menys futur
que l'alemany, llavors entre les runes
negroses de Berlín sota la neu.
La meua era una llengua perseguida
i la d'ella una llengua derrotada.
En una aula petita de la torre
on era l'Institut, en entrar a classe,
sempre me la trobava de genolls
fregant vora un cubell i parlant sola.
No sé alemany, i en general em queda
un mal record de tota aquella gent,
però mai no he oblidat el seu dolor.
Ara que passo comptes amb qui sóc
sento els genolls al fred de les rajoles
per esborrar el passat, com ella feia
amb la roja sanefa del mosaic.

I un dia vàrem ser joves. La ciutat i la vida es van obrir per a nosaltres.

PLAÇA ROVIRA

Dessota els plàtans grisos,
les fulles seques, en fregar l'andana,
fan una lleu remor de bateria.
Em recorda la música al cafè
de la plaça, on la seva gavardina
deu esperar, damunt d'una cadira,
després de tant de temps, el meu amor.
Sempre he buscat una mateixa dona,
la mateixa ciutat, una mateixa història
escoltada al soroll perdut i fred
que en les llambordes fan les fulles seques.

DINARA LOS PINOS

Quina alegria en despertar els diumenges
amb la llum que era una germana gran
i els teus braços, la creu del meu desig.
Van ser uns matins que ja no han deixat mai
d'entrar per la finestra. Barcelona,
quan era pobra, humil, acollidora
com ho són les ciutats que han estat soles,
sombreia enllà dels vidres.
Ens quedàvem al llit fins al migdia
i anàvem a dinar a aquell restaurant
de la pineda, al peu del Tibidabo.
Llavors encara no necessitàvem
posar un nom al que fèiem.
En dormir junts, amor, sexe i dolor
van ser una sola cosa: allò que érem.

El temps udola però ho fa en silenci
com un llop amb un càncer a la gola.
Res no em pertany. De sobte,
en aquesta ciutat desconeguda
puc defensar només la cambra on ara,
misteriosament feliç, escolto el so
del saxo sense pressa de Ben Webster.
Embolcada amb un diari vell,
encara duc la rosa de fa anys:
aquella Barcelona més difícil
on buscava el seu lloc la meva vida.

Hi ha una Barcelona de l'arquitecte, la ciutat i les obres, el càlcul d'estructures, l'Escola d'Arquitectura, tot compartit sempre amb Carles Buxadé, l'amic i el soci. De totes les obres, una de les més humils, la remodelació d'un edifici que dúiem a terme sense desallotjar els veïns, no l'oblidaré mai. En parla aquest poema.

RECORDAR EL BESÒS (1980)

Les finestres de nit, amb la llum groga,
són ulls voltats pel rímel de l'asfalt.
Recordo el pis: una bombeta morta,
gossos i infants damunt d'un matalàs.
En la cuina, corrupta, sense porta,
amb verdet als plats bruts amuntegats,
un noi escolta un vell *pick-up* que toca
discs de drapaire, però tots de Bach.
Els cables negres d'alta tensió
la lluna sobre el riu els fa brillar.
Sota el pas elevat de l'autopista,
la desolada terra de ningú,
corral de cotxes de segona mà.
Per a aquest món, cap més futur que Bach.

Ara voldria parlar de dues qüestions molts importants dins la meua vida. La primera és un lloc: la Rambla. La Rambla on he viscut i la Rambla que he viscut. La segona és una música, el jazz. Totes dues van juntes en aquest poema, que es titula

LA NAVY (1950)

Quan els vaixells de la Sisena Flota
van començar a fer escala a Barcelona,
el color de derrota de la Rambla
es va fer més lluent. Els mariners
amb uniformes blancs duïen el jazz
fins als llòbregos carrers del Barri Xino.
Recordo que a la nit en el Cafè de l'Òpera
un vell amb un aspecte venerable
feia classe d'anglès a algunes putes.
Hi havia llargues cues en el moll
d'on sortien les llanxes cap al portaavions,
la enorme i grisa Il·líada de ferro
ancorada a alta mar, davant del port.
Era una bona flota: havia derrotat
l'armada del Japó i la d'Alemanya.
Encara puc sentir-la dins de mi.
No sabia llavors que cadascú
passa la vida fabricant els mites
que l'han de defensar dels seus terrors.

Després de seixanta anys,
aquesta nit tranquil·la a Nova York
he recordat aquell portaavions
que per a mi té encara els llums encesos
però davant d'un port més fosc.
I torno a ser aquell nen
que llegia tebeos de la Guerra Mundial,
on els americans eren els bons,
i mirava els vestits fins de les noies
que reien enllaçades pels mariners de blanc.
El mite continua al Village Vanguard,
on toca un saxo negre. Negre i vell,
tan vell com era el del Cafè de l'Òpera.
Tan vell com ara són els mariners
i les noies, si encara no s'han mort.
El mite continua a la cambra de l'hotel,
on passo comptes amb la meva època,
que se'n va anar fa temps deixant-me sol.

Voldria recordar el que va ser el Museu d'Art Modern
del Parc de la Ciutadella, on ara hi ha el Parlament.
S'hi exposava, excepte l'art romànic, la major part de
les obres que avui es poden veure al Museu Nacional
d'Art de Catalunya, a Montjuïc.

Era un temps en què la gent no anava als museus, que
eren gairebé sempre buits. Això i el fet d'estar enmig
d'un gran parc on els dies de cada dia també s'hi ve-
ien poques persones donava a aquell museu un aire
confortable i romàntic. D'estudiant, hi anava a llegir i,
també, a escriure els meus primers poemes. Una part
important de la formació com a poeta la vaig fer con-
templant els quadres de Nonell, que eren aplegats en
una sala solemne i alhora austera. Les hores de convi-
vència amb l'obra d'Isidre Nonell van fer tant per a mi
com, en un altre sentit, la lectura de Baudelaire.

ASSAIG DE CÀNTIC EN EL MUSEU DEL PARC

Matins d'hiverns llunyans en el Museu
sense ningú voltat pel parc desert.
Els vells radiadors, la sala de Nonell.
Verds foscos per a dones miserables
embolcallant-se amb mantes de tenebra.
El crit d'alguna pinzellada roja.
Un vigilant travessa amb lentitud
el passadís del fons.
Silenci, el silenci dels Nonell.
Algú em va estimar. M'estima encara.

Voldria que la meva poesia
fos una sala que emparés algú,
perquè penso que el parc desert d'hivern
ja ens el posa la vida.
El Museu ja no hi és. En el seu lloc,
el que hi ha és el que Espriu n'hauria dit
dissortat Parlament, brut i trist.

La poesia i la llibertat han anat sempre juntes, a
les dues els hi dec la meva dignitat. D'elles parlen
aquests dos poemes.

CASA DE MISERICÒRDIA

El pare afusellat.
O, com el jutge diu, executat.
La mare, la misèria i la fam,
la instància que algú li escriu a màquina:
Saludo al Vencedor; Segundo Año Triunfal,
Solicito a Vuencia deixar els fills
dins de la Casa de Misericòrdia.

El fred del seu demà és en una instància.
Els orfenats i hospicis eren durs,
però més dura era la intempèrie.
La vertadera caritat fa por.
És com la poesia: un bon poema,
per bell que sigui, ha de ser cruel.
No hi ha res més. La poesia és ara
l'última casa de misericòrdia.

LA LLIBERTAT

La llibertat és la raó de viure,
dèiem, somniadors, d'estudiants.
És la raó dels vells, matisem ara,
la seva única esperança escèptica.
La llibertat és un estrany viatge.
Va començar en les places
de toros amb cadires a la sorra
en les primeres eleccions.
És el perill, de matinada, al metro,
són els diaris al final del dia.
La llibertat és fer l'amor als parcs.
La llibertat són els infants jugant
al fossat del castell de Montjuïc.
És morir lliure. Són les guerres mèdiques.
Les paraules República i Civil.
Un rei sortint en tren cap a l'exili.
La llibertat és una llibreria.
Anar indocumentat.
Les cançons prohibides.
Una forma d'amor, la llibertat.

La meva Barcelona sempre ha estat lligada a París. Durant molts anys, durant la Dictadura, com a fugida cap a territoris de llibertat i a la recerca de llibres i pel·lícules prohibides, de discos de cançó francesa. Després en un exercici de nostàlgia i alhora agraïment a aquell *nord enllà* de què parlava Salvador Espriu.

SONET A DUES CIUTATS

Le rouge pour naître a Barcelone, le noir pour mourir a Paris.

Leo Ferré: Thank-you, Satan

Hôtel de l'Avenir, l'última nit:
París ens mostra el seu capvespre als vidres.
Quina sort acostar-se amb un somrís
als seixanta anys, la Porta de les Liles.
Quina sort no haver estat un home trist,
ni tu una dona trista. Les ferides
ens han anat fent durs i compassius.
Quina sort aquest fill. Les dues filles.
Quina sort poder veure rere els vidres
una ciutat que no existeix, la nostra:
Ferré canta Verlaine, la pluja posa
reflexos roigs i negres a la nit.
Roig per haver nascut a Barcelona,
negre pels trens nocturns cap a París.

VAS FER TARD AL TEU TEMPS

Vas fer tard al teu temps. Paraules dures que sento encara com una derrota. Però avui ja no sé de cap combat ni quin temps era el meu. És una pena no ser ningú, haver-se equivocat de tren, quedar-se sense la maleta; adormit al seient, passar de llarg i ara trobar-se sense roba neta, cansat, a un hotelot amb una sola i mala estrella, que deu ser la meva. Prescindiré de tot menys del poeta que queda del desastre. Farem veure que fins i tot m'he equivocat de segle: això serà París i jo Verlaine.

Barcelona també ha estat estimada en castellà. I avui no voldria deixar passar un record per al poeta i l'amic que la va cantar en aquesta llengua: José Agustín Goytisolo.

UNA FINESTRA AL CARRER MARIÀ CUBÍ

El vaig conèixer els dies de *Los pasos del cazador*.

No sé si vam ser amics. Ell tant podia ser la tendresa que ve de la desemparança com la fatxenderia de la por. Generós però alhora iracund i mentider. Ens unia una certa desesperació: ell pel seu nét, jo per la meva filla. Negava constantment la realitat, més com més la batalla era perduda. Jo me'l vaig estimar. M'agrada molt la seva poesia quan evoca darrere els ulls d'un home o d'una dona el silenci dels camps sense ningú. Va caure segant l'aire, amb un cop sord. Una paròdia de l'au abatuda pel tret del caçador.

Però Barcelona és la capital de Catalunya, i això també voldria recordar-ho en dos poemes:

MANIFESTACIÓ DEL 10 DE JULIOL

El que jo estava acostumat a veure
és un poble sencer que posava en escena
La mort d'un viatjant. En català.
Sempre semblava que érem arribant
a l'escena final del suïcidi.

I ara, de sobte ens veig
representant una obra clàssica:
som els Deu Mil de Xenofont,
abandonats pels qui els guiaven.
Assetjats i cansats, sense saber el camí,
busquem de sobreviure i tornar a casa.

UNA HISTÒRIA

Cent anys de guerres, repetia l'àvia:
va ser una nena a un poble on cada nit
sentia com lluitaven als carrers.
I m'explicava, com si fos un conte,
el dia que els soldats es van endur
la seva mare per afusellar-la
a l'alba contra el mur del cementiri.
Quan l'escoltava, jo també era un nen,
i el meu pare un soldat en un penal.

Des d'aquells dies no m'arriba ja
cap amenaça. Són uns morts llunyans,
cansats de fer de morts.
Hem escollit ser un poble sense herois.
Just aquesta és avui la nostra força.
Cal esborrar tants mites amagats
dessota la mirada impertorbable
de les aus de rapinya que vigilen encara.
Tota la vida les he hagut de veure,
de pedra o bronze en els escuts enormes,
presidint les façanes de l'Estat.
El cos posat de front,
el cap de rigorós perfil.
Les ales, un capot damunt l'espatlla.
Un ull maligne, el bec cruel a punt
d'arrencar les entranyes. Dominar
sense dormir. Quin aire respiràveu,
aus colossals amb urpes,
per decidir el que en dèieu unitat de destí?
Em sembla que, com jo, ja us heu fet velles.

Que la vostra mirada
ja no és ni severa, ni ferotge. Ni rapinyaire.
Però encara se sent aquella olor
de corral. De gallinassa.
Aquell himne. La Història d'Espanya.

I ara l'últim poema, on es recullen, inoblidables per a mi, aquelles arribades de tardor en vaixell des de Tenerife del noi que venia a estudiar arquitectura i al qual s'obria la ciutat que ja era ell. Ell que ja se sentia la ciutat. Una ciutat que no ha apagat mai més els seus llums dintre meu.

CIUTAT D'AHIR

He preguntat per mi a totes les mirades.
He preguntat pel mar. Planegen les gavines
com abans, però semblen més altes i més tristes.
Tan poc usats els dies i ja són el passat.
On és l'estudiant que venia d'una illa
amb la llum de l'Atlàntic? I el perfume de la nit
en el mercant negrós amb xemeneies roges?
Lliscava a poc a poc damunt l'aigua del port
fins als norais de ferro. Despert al camarot,
calia esperar l'alba per sortir a la remor
del matí, a les llambordes mullades de la Rambla.

En algun lloc, encara hi ha la nostra ciutat
amb l'ombra protectora d'aquells plàtans.
Els taulells grocs de marbre dels petits bars, la fusta
dels grans cafès perduts. Llibreries de vell
silencioses, greus, com un racó d'església.

Ciutat amb la misèria d'una guerra perduda
que obligava a estimar-nos amb fúria el demà:
tens al passat finestres que en la tarda s'encenen
com mansos animals. Finestres que recorden
tots els nostres triomfs -pobres triomfs efímers-
encesos als carrers. T'he estat fidel, ciutat:
en una o altra llengua sempre he parlat de tu.

© del text, Joan Margarit
© de l'edició, Institut de Cultura de Barcelona

Edició: Institut de Cultura de Barcelona
Contacte: publicacions.icub@bcn.cat
Correcció: xxx
Disseny i maquetació: La Factoria dels Anuncis
Producció: Arts Gràfiques Alpres
Dipòsit legal: B-xxxxxx